

УДК 377.8:373.2.091

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-2-39>**Руслана НАЙДА,**

orcid.org/0000-0002-6521-8233

кандидат педагогічних наук, доцент,

голова циклової комісії викладачів психолого-педагогічних дисциплін

Відокремленого структурного підрозділу «Дубенський педагогічний фаховий коледж Рівненського

державного гуманітарного університету

(Дубно, Україна) nauda@ukr.net

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В МЕТОДИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ

Реформування фахової передвищої освіти передбачає переорієнтацію діяльності академічної спільноти фахових коледжів з реалізації завдань і засвоєння знань, умінь і навичок здобувачів освіти на формування особистості, її компетентності. Теоретичне вивчення сутності поняття «компетентність» і «компетенція», «освітня, професійна та методична компетентність» визначення функцій компетентності в організації методичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти дозволить обґрунтувати психолого-педагогічні засади реалізації компетентнісного підходу в умовах педагогічного коледжу в процесі здобуття фаху. Окреслений процес розуміється як взаємопов'язаний вплив викладача на студента, і навпаки, для формування методичного аспекту майбутнього фахівця, що зумовлені сучасними вимогами ринку праці. У статті розкрито сутність понять «компетентність», «компетенція», «методична компетентність», «професійна компетентність», «освітня компетентність». Визначено, що у структурі компетентності виокремлюють компоненти. Аналіз змісту та результатів наукових досліджень засвідчив, що питання компетентнісного підходу в методичній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах педагогічного коледжу спеціально не вивчалось. Обґрунтовано доцільність формування методичної компетентності у становленні майбутнього фахівця дошкільної галузі. Для реалізації компетентнісного підходу в методичній підготовці майбутніх вихователів важливо враховувати, що у структурі особистості можуть реалізовуватися такі функції компетентності: мотиваційно-спонукальна, гностична, діяльнісна, емоційно-вольова, ціннісно-рефлексивна, комунікативна. Дослідження теоретичних засад компетентнісного підходу до освітньої діяльності здобувачів освіти, дозволяє стверджувати про необхідність розробки та експериментальної перевірки методики удосконалення підходів до методичної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах педагогічного коледжу ку на засадах окресленого підходу.

Ключові слова: компетентнісний підхід, методична компетентність, методична підготовка, педагогічний коледж.

Ruslana NAIDA,

orcid.org/0000-0002-6521-8233

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor;

Head of the Cycle Committee

Separate structural Unit «Dubno Teacher Training College of Rivne State University of the Humanities»

(Dubno, Ukrainian) nauda@ukr.net

COMPETENT APPROACH – A METHODOLOGICAL PLATFORM FOR METHODOLOGICAL TRAINING OF FUTURE PRE-SCHOOL TEACHERS AT THE COLLEGE OF TEACHERS

The reform of vocational pre-university education involves the reorientation of the activities of the academic community of vocational colleges from the implementation of tasks and the assimilation of knowledge, abilities and skills of the students to the formation of personality and its competence. The theoretical study of the essence of the concepts of «competence» and «competence», «educational, professional and methodical competence», the definition of the functions of competence in the organization of methodical training of future teachers of preschool education institutions will allow to substantiate the psychological and pedagogical principles of the implementation of the competence approach in the conditions of a pedagogical college in the process of acquiring a specialty. The described process is understood as the interconnected influence of the teacher on the student, and vice versa, for the formation of the methodical aspect of the future specialist, which is determined by the modern requirements of the labor market. The article reveals the essence of the concepts «competence», «competence», «methodical competence», «professional competence», «educational competence». It was determined that components are distinguished in the competence structure. The analysis of the

content and results of scientific research proved that the issue of the competence approach in the methodical training of future teachers of preschool education institutions in the conditions of the pedagogical college was not specifically studied. The expediency of the formation of methodical competence in the formation of a future specialist in the preschool field is substantiated. To implement the competence approach in the methodical training of future educators, it is important to consider that the following competence functions can be realized in the personality structure: motivational-motivational, gnostic, active, emotional-volitional, value-reflective, communicative. The study of the theoretical foundations of the competence approach to the educational activity of the students of education allows us to assert the need to develop and experimentally test the methodology for improving approaches to the methodical training of future teachers of preschool education institutions in the conditions of a pedagogical college on the basis of the outlined approach.

Key words: *competence approach, methodical competence, methodical training, pedagogical college.*

Постановка проблеми. В останнє десятиліття в Україні зроблено кроки щодо змістовної модернізації професійної освіти, підвищення її якості, інтеграції в міжнародний освітній простір. Найважливішою тенденцією сучасної освіти є оновлення вимог до освітян дошкільних закладів. Необхідність підвищення професійної компетентності вихователів дитячих садків пов'язана з реалізацією державної стратегії розвитку освіти, ключові постулати якої відображені в різних нормативно-правових документах, зокрема Законі України «Про дошкільну освіту» (2021 р.) (Про дошкільну освіту: Закон України, 2021), Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (2021р.) (Про затвердження Державного стандарту початкової освіти, 2018) та ін.

Це передбачає оволодіння майбутніми вихователями комплексом професійно-педагогічних, методичних умінь, що дозволяють стимулювати самостійну пошукову активність дітей дошкільного віку, підтримувати пізнавальний інтерес до різних видів діяльності. У стандарті фахової передвищої освіти України: освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 Дошкільна освіта окреслено вимоги до необхідних знань, умінь та фахових дій майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти (ЗДО), серед яких – «здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов» (Стандарт фахової передвищої освіти України, 2021).

Тому сучасна методична підготовка майбутніх вихователів ЗДО розуміється як багатокомпонентна цілісна система у структурі професійної підготовки. Методична підготовка – найважливіша частина фахової підготовки педагога дошкільної освіти, яка є вирішальною для професійної діяльності вихователя ЗДО. Методична діяльність є процесом, який спрямований на формування ком-

петентностей у студентів засобами предметної галузі знань, які забезпечуються різноманітними формами, методами освітнього процесу.

У загальному обсязі освітньої діяльності майбутніх вихователів ЗДО методична діяльність займатиме чільне місце, в рамках такої роботи вирішуються основні завдання освіти, розвитку та виховання, зміст яких визначається соціальним замовленням суспільства. Друга суттєва ознака методичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО – формування готовності до методичної діяльності (методичної готовності). Третя – її інтегруюча властивість стосовно професійної підготовки студентів педагогічного коледжу в цілому.

У змісті методичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО інтегруються багато складових, серед яких:

- методики викладання фахових методик як навчальні дисципліни педагогічного коледжу, що базується на методиці як науці;
- супутні методичні дисципліни, спецкурси та спецсемінари методичної спрямованості;
- дидактичні основи методики та методичні аспекти дошкільної психології;
- методологічні знання та вміння їх застосувати у процесі викладання (вивчення) різних предметних галузей знання;
- методичні аспекти базових дисциплін;
- комплекс методичних умінь, що реалізуються в процесі педагогічної практики та подальшої самостійної педагогічної діяльності.

Методична підготовка таким чином сприяє становленню вихователя ЗДО. Вона пов'язує знання та вміння, отримані в процесі вивчення всіх освітніх компонентів (ОК), як обов'язкових так і вибірко-вих: ОК, які формують загальні компетентності, ОК, що формують спеціальні компетентності, практична підготовка та вибіркові освітні компоненти. Побудову нової концепції методичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО пов'язуємо з реалізацією нових підходів та принципів побудови системи методичної підготовки педагогів дошкільної освіти в педагогічних коледжах. Зокрема ведемо мову про компетентнісний підхід.

Адже, формування методичної компетентності, що здійснюється на засадах реалізації *компетентнісного підходу* в сучасній освіті розглядається вченими як одна із засадничих умов модернізації професійної підготовки конкурентоздатного фахівця дошкільної освіти.

Аналіз досліджень свідчить про те, що багато вчених досліджували проблеми компетентнісного підходу у методичній підготовці фахівців різних освітніх галузей. Теоретичні положення компетентнісного підходу обґрунтовано в працях І. Бега, І. Зимньої, І. Єрмакова, О. Кононко, О. Овчарук, О. Савченко, А. Маркової, А. Хуторського та ін. Вивченням складників, компонентів компетентнісного підходу у підготовці майбутніх вихователів займалися А. Богущ, Г.Беленька, Н. Гавриш, Л.Зданевич, Н. Лисенко, Н. Ничкало, Т. Поніманська, Л. Хоружа тощо. Проте, незважаючи на значний масив дисертаційних робіт і публікацій, проблема сутності та структури компетентнісного підходу в методичній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в у мовах педагогічного коледжу ще не була предметом окремого дослідження.

Метою статті є дослідження сутності компетентнісного підходу в освіті з метою його реалізації у процесі методичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО в педагогічному коледжі та характеристика його структурні компоненти.

Виклад основного матеріалу. Суттєві зміни характеру освіти (її спрямованості, цілей, змісту), що відбулися на межі ХХ-ХХІ ст., орієнтують її на «вільний розвиток людини» (Колесниченко, 2013:549-553) на творчу ініціативу, самостійність, конкурентоздатність, мобільність майбутнього фахівця. Ці накопичені зміни означають і зміни освітньої парадигми. Однак, зміни, що відбуваються в галузі визначення цілей освіти, співвідносні з глобальним завданням забезпечення входу людини в соціальний світ, її продуктивну адаптацію у цьому світі, обумовлюють необхідність постановки питання забезпечення освітою більш повного, особистісно і соціально інтегрованого результату. В якості загального визначення такого інтегрального соціально-особистісно-поведінкового феномену, як результату освіти в сукупності мотиваційно-ціннісних, когнітивних складових і виступило поняття «компетентність».

Зазначимо, що вивчення зарубіжного та вітчизняного досвіду в даній галузі дозволяє констатувати, що основний напрямок оновлення сучасної освіти полягає у знаходженні шляхів забезпечення діяльній позиції в освітньому процесі, що сприяють становленню досвіду цілісного сис-

темного бачення освітньої діяльності, системних дії у ній, вирішення нових проблем та завдань.

Як слушно відзначає Т. Теличко (Теличко, 2021), «основними напрямками удосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів ЗДО в сучасних умовах на засадах компетентнісного підходу є:

- переорієнтація на якісну зміну освіти, тобто зорієнтованість на індивідуальність студентів і зміна ставлення до процесу навчання шляхом організації сучасного освітнього середовища;

- переорієнтація на створення програм і проєктів нового покоління, здатних забезпечити соціальну ефективність системи освіти, що дозволяють оцінювати досягнення студентів у професійній підготовці;

- надання майбутнім вихователям ЗДО можливості вибудовувати власну траєкторію професійного розвитку;

- переорієнтація на підтримку соціальної мобільності, яка базується на набутті студентами «soft skills» (м'яких навичок) у спілкуванні, співробітництві, роботі з інформацією і яка дає змогу майбутнім вихователям ЗДО самореалізовуватися в різних сферах науки або практики; - застосування технологій, що забезпечують самоосвіту, можливість безперервної освіти протягом життя» (Теличко, 2021., 50).

Аналіз нового стандарту фахової передвищої освіти дозволяє констатувати, що завдяки процесу стандартизації освіти вперше у систему фахової підготовки закладається ідея співвідношення та кореляції її інформативності та результативності: зміст підготовки має гарантувати досягнення результатів навчання, що виражають сучасне та перспективне розуміння професійної діяльності вихователя ЗДО. Ціннісно-цільова орієнтація фахової підготовки полягає у сприянні становленню інтегральних особистісних характеристик, які виступають як безпосередні показники професійного розвитку людини.

Таким чином, у рамках реалізації компетентнісного підходу в педагогічній освіті мета методичної підготовки сучасного фахівця розуміється як опанування компетентностей й досягнення результатів навчання загалом. На сучасному етапі компетентнісний підхід міцно увійшов у систему української освіти і має нормативне закріплення у Законі України «Про дошкільну освіту» (2021 р.), Наказах Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Галузевої концепції розвитку неперервної педагогічної освіти» (2013 р.), «Про затвердження Концептуальних засад розвитку педагогічної освіти в Україні та її інтеграції в євро-

пейський освітній простір» (2004 р.); стандарти фахової передвищої освіти та ін.

Водночас, компетентнісний підхід знайшов свій відбиток у державному стандарті дошкільної освіти, що орієнтує педагогів на нові результати освіти – формування здатності дитини діяти самостійно в різних ситуаціях; розвиток інтересів дітей, допитливості та пізнавальної мотивації, уяви та творчої активності; становлення свідомості.

Зміна освітньої парадигми призвела до того, що сучасному вихователю ЗДО доводиться вирішувати завдання, що не мають аналогів у минулому, пов'язані з освоєнням педагогічних інновацій та використанням їх у професійній діяльності, створення умов для особистісного розвитку дітей дошкільного віку.

Сучасний етап розвитку фахової освіти визначається переглядом вимог, що висуваються до майбутніх вихователів ЗДО, і виявляється у цілісному розгляді особистісних та професійних якостей, становленні нової компетентнісної моделі фахівця з урахуванням соціально-економічних та культурно-політичних умов, тенденції глобалізації, інформатизації, полікультурності.

Підготовка професійно й методично компетентних майбутніх вихователів ЗДО є одним із актуальних завдань вітчизняної освіти та предметом наукових дискусій й роздумів науковців сучасності та минулого. Інтерес до досліджень та практичного використання компетентнісного підходу в методичній підготовці майбутніх педагогів дошкільної освіти пояснюється потребою суспільства у підготовці фахівців, які мають не тільки певні знання, але й сформовані вміння застосовувати отримані знання для вирішення певних завдань у різних умовах з високим ступенем саморегулювання, саморефлексії, самооцінки. За словами Т. Філімонової (Філімонова, 2018) компетентнісний підхід характеризується особистісними та діяльними аспектами, має практичну та гуманістичну спрямованість, посилює предметно-професійну орієнтацію освіти, визначає якість функціонування педагогічних систем.

Провідними категоріями компетентнісного підходу виступають поняття «компетенція» і «компетентність», які мають безліч різних тлумачень, тому, вважає С. Лейко (Лейко, 2013) від того, як вони витлумачені та в якому співвідношенні використовуються, залежить розуміння сутності компетентнісного підходу (Лейко, 2013:129). В науці ці два поняття або ототожнюються, або диференціюються. Згідно з першим підходом, представленим у словнику-довіднику з професійної педагогіки (Семенова, 2006), компетенція визначається як:

- здатність робити щось добре чи ефективно;
- відповідність вимогам, які висуваються до кандидата на певну педагогічну посаду;
- здатність виконувати спеціальні фахові функції.

Зазначена позиція підтверджується дослідженнями Н. Мирончук, О. Попович, Н. Сулаєвої, у яких підкреслюється практична спрямованість компетенцій. У роботах О. Корнєєвої, М. Скрипника, І. Трубник зміст поняття «компетенція» визначається сукупністю певних професійних якостей або характеристик, що дозволяють індивіду бути обізнаним у певному виді діяльності чи предметної галузі.

Прихильниками другого підходу (Т. Захарчук, О. Косенчук, Р. Куліш та ін.) доводять, що «компетентність» це складний інтегративний феномен, що включає, крім практичної складової, мотиваційно-ціннісний аспект особистості, соціальну, поведінкову сторони. Приєднуючись до міркувань дослідників, відзначимо, що компетентність – це статична особистісна характеристика, а її структура, детермінована смислами і цінностями індивіда, розвивається і оновлюється.

Суголосні з думкою А. Богуш, яка наголошує, що компетентність формується на основі певних компетенцій і про неї можна стверджувати тоді, коли з віком особистість набуває певного життєвого досвіду. Відтак вважаємо, що основу процесу формування методичної компетентності майбутніх вихователів ЗДО становить необхідність розвитку здатності до постійного пошуку, саморозвитку, готовності до самореалізації, бажання сприймати та засвоювати новий досвід фахової діяльності.

У сучасних наукових розвідках терміни «компетенція» та «компетентність» використовуються при характеристиці професійної діяльності освітян, зокрема вихователів ЗДО.

У межах дослідження дотримуватимемося таких тлумачень згаданих термінів: компетенція (з латині – *competentia*) означає коло питань, в яких людина добре обізнана, включає сукупність взаємозв'язаних якостей особи (знань, умінь, навичок, способів дій, досвіду, здібностей) для ефективної діяльності у певній сфері. Під компетенцією – певну відчужену, наперед задану вимогу до освітньої підготовки особи.

Таким чином освітні компетентності відносяться не до всіх видів діяльності, в яких бере участь студент, а лише до тих, які охоплюють основні напрями методичної підготовки, в тому числі й формування методичної компетентності. Використання поняття освітніх компетенцій у нормативній і практичній складових освіти дозволяє

вирішувати типову проблему, коли студенти мають належний рівень теоретичних знань, але зазнають значних труднощів у використанні цих знань для вирішення конкретних завдань або проблемних ситуацій. Освітня компетенція передбачає засвоєння студентом не окремих знань і умінь з кожної дисципліни, а опанування комплексної процедури, в якій для кожного виділеного напрямку присутня відповідна сукупність освітніх компонентів, що мають особистісно-діяльнісний характер.

Зазначимо, що в компетентнісному підході закладена додаткова можливість представлення освітніх стандартів в системних вимогах до рівня методичної підготовки випускників педагогічних коледжів, де освітніми компетентностями є інтегральні характеристики якості методичної підготовки майбутніх вихователів ЗДО, пов'язані з їх здатністю цільового осмисленого використання комплексу знань, умінь і способів діяльності відносно певного міждисциплінарного кола педагогічних питань. Таким чином, освітня компетентність – це сукупність смислових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності майбутнього фахівця відносно до певного кола об'єктів реальної дійсності, необхідних для здійснення особисто і соціально-значущої продуктивної діяльності на основі сформованої компетентності.

Проектована на даній основі методична підготовка майбутніх вихователів ЗДО в педагогічних коледжах забезпечуватиме цілісну компетентнісну освіту, в якій методична компетентність студента відіграватиме багатофункціональну метапредметну роль, що виявляється не лише під час навчання, але й в майбутній фаховій діяльності.

Таким чином, визначення комплексу методичних компетентностей вихователя ЗДО відображатиме напрям формування у студентів методичної компетентності, що включає не лише когнітивну й операційно-технологічну складові, але і мотиваційну, етичну, соціальну та поведінкову.

Набуття студентами методичних компетентностей – наперед заданих соціальних норм (вимог) до організації та здійснення педагогічної діяльності в ЗДО, необхідне для якісної професійної діяльності майбутнього вихователя. За умови сформованості методичної компетентності як соціально закріпленого результату мова буде йти вже про «компетентність, яка передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності» (Жаровцева, 2006: 109).

Якщо розглядати сукупність компетентностей майбутнього фахівця у напрямі його особистого професійного становлення у комплексі (як сформованість його компетентності у цій сфері), то

очевидно, що вони відобразатимуть такі характеристики студента:

- готовність до прояву компетентності (*мотиваційний аспект*);
- володіння знаннями змісту компетентності (*когнітивний аспект*);
- досвід прояву компетентності в різноманітних стандартних і нестандартних ситуаціях (*поведінковий аспект*);
- відношення до змісту компетентності й об'єкту її застосування (*ціннісно-смисловий аспект*);
- емоційно-вольова регуляція процесу і результату прояву компетентності (*емоційно-регуляційний аспект*).

Зазначені характеристики можуть слугувати критеріями визначення сформованості методичної компетентності майбутніх вихователів ЗДО.

Впродовж останніх років в науці спостерігається збільшення інтересу дослідників до проблеми використання поняття «методична компетентність» щодо педагогів дошкільної освіти. Нормативне підкріплення використання категорії «компетентність» щодо педагогів дошкільної освіти (вихователів) знаходимо в Довіднику кваліфікаційних характеристик професій (2021 р.), де у розділі «Кваліфікаційні характеристики посад працівників освіти» визначаються основні компетентності педагогічних працівників: професійна, інформаційна, методична та ін.

Відповідно до згаданого довідника методична компетентність визначається як якість дій працівника, які забезпечують ефективне вирішення професійно-педагогічних проблем та типових професійних завдань, що виникають у реальних ситуаціях педагогічної діяльності, з використанням життєвого досвіду, наявної кваліфікації, загальноновизнаних цінностей; володіння сучасними освітніми технологіями, технологіями педагогічної діагностики, психолого-педагогічної корекції, зняття стресів тощо, методичними прийомами, педагогічними засобами; використання методичних ідей, нової літератури та інших джерел інформації в галузі компетенції та методик викладання для побудови сучасних занять зі студентами, здійснення оцінно-ціннісної рефлексії.

На думку О. Набоки (Набока, 2017), доцільність запровадження поняття «методична компетентність майбутніх вихователів ЗДО» зумовлена його широким змістом, інтегративною характеристикою, що поєднує такі поняття як «професіоналізм», «професійна готовність», «кваліфікація» та ін. (Набока, 2017: 46). Цінними вважаємо висновки дослідників щодо тлумачення змісту про-

фесійної компетентності майбутніх вихователів ЗДО. Поза як, зазвичай, учені відбивають в змісті професійної компетентності педагогів дошкільної освіти її методичну складову. Так, зокрема Г. Беленька (Беленька, 2012), стверджує, «що професійна компетентність вихователя дошкільного закладу характеризує його здатність виконувати професійні завдання діяльності на основі фахових знань і умінь, що інтегруються з розвитком особистісних професійно значущих якостей, серед яких провідними є любов до дітей, що поєднується з вимогливістю, емпатія та комунікативність. Професійна компетентність вихователя формується емпіричним шляхом або в процесі цілеспрямованого навчання у вищому навчальному закладі, де особистість поступово оволодіває фаховими компетенціями» (Беленька, 2012).

За словами дослідниці, в структурі професійної компетентності майбутніх вихователів ЗДО представлені такі види готовності:

- психологічна – в аспектах мотиваційно-ціннісного та емоційно-оцінного ставлення до педагогічної дійсності (смисли й цінності суб’єкта);
- теоретична – відображає здатність вихователя моделювати і проектувати педагогічний процес; знання закономірностей педагогічного процесу, їхнє урахування в роботі з дітьми; вільне володіння методикою виховання і навчання в різних вікових групах;
- технологічна – представлена групою процесуальних умінь щодо здійснення мети, вибору засобів вирішення педагогічних завдань і володіння педагогічними технологіями реалізації педагогічних цілей;

– результативна – відображає здатність майбутніх вихователів ЗДО фіксувати результати своєї діяльності, аналізувати, узагальнювати досвід, прогнозувати свою діяльність; здійснювати аналіз ефективності використання технологій, методів і прийомів в освітньому процесі (Беленька, 2012: 128).

Різноманітність трактувань поняття «методична компетентність» визначається різними підходами до вирішення дослідницьких завдань (особистісно-діяльнісним, системно-структурним, акмеологічним, аксіологічним та ін.). Тим не менш, всі вони вказують на багатогранність її структури та інтегральний характер компонентів, що входять до цієї структури, які характеризують різні аспекти професійно-педагогічної діяльності майбутніх вихователів ЗДО.

Висновки. Таким чином, компетентнісний підхід у методичній підготовці майбутніх вихователів ЗДО в педагогічному коледжі розуміється як спрямованість студента на:

- засвоєння певної сукупності знань і способів діяльності, що визначається рівнем його поінформованості та обізнаності з питань використання фахових методик в професійній діяльності задля виховання та навчання дітей дошкільного віку;
- набуття навичок і досвіду, що демонструє здатність фахівця застосовувати отримані знання та вміння у методиці виховання та навчання в ЗДО;
- формування особистісних позитивних ставлень до вирішення проблеми оновлення та інновацізації освітньо-виховного процесу в ЗДО, які обумовлюють готовність студента здійснювати певну діяльність у напрямі розробки методичних продуктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про дошкільну освіту: Закон України від 01.01.2021 р. № 2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> (дата звернення 14.01.2021 р.).
2. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.01.2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (дата звернення 31.08.2021).
3. Стандарт фахової передвищої освіти України: освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 Дошкільна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-pereadvishoyi-osviti-zi-specialnosti-012-doshkilna-osvita-osvitno-profesijnogo-stupenya-fahovij-molodshij-bakalavr> . (дата звернення: 20.05.2022 р.)
4. Колесниченко Г. Г., Тетерюк С. Г., Коваленко О. Ю., Коваленко-Марченкова Є. В. Дидактичне обґрунтування побудови навчальних систем в освіті студентів. *Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія*. 2013. Вип. 41. Ч. 3. С. 549–553.
5. Теличко Т. В. Формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на засадах міждисциплінарного підходу: дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – професійна освіта (за спеціалізаціями). Мукачівський державний університет, Мукачево, 2021. 294 с.
6. Філімонова Т. В. Етапи підготовки майбутнього вихователя до патріотичного виховання дітей старшого дошкільного віку. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2018. Вип. 61. С. 306–310.
7. Лейко С. В. Поняття «компетенція» та «компетентність»: теоретичний аналіз. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2013. Вип. 4. С. 128–135.

8. Словник-довідник з професійної педагогіки/за ред. А. В. Семенової. Одеса: Пальміра, 2006. 221 с.
9. Жаровцева Т. Г. Теоретико-методичні засади підготовки фахівців дошкільної освіти до роботи з неблагополучними сім'ями : монографія. Одеса : ПНЦ АПН України – СВД М. П. Черкасов, 2006. 367 с.
10. Набока О. Г., Демченко М. О. Методична компетентність вихователів дошкільних навчальних закладів: теоретичний аспект. Молодий вчений. 2017. № 10.1 (50.1). С. 46-48.
11. Беленька Г. В. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах ступеневої підготовки: дис. докт. пед. наук: 13.00.08. К., 2012. 493 с.

REFERENCES

1. Pro doshkilnu osvitu: Zakon Ukrainy vid 01.01.2021 r. № 2628-III [On preschool education: Law of Ukraine]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text> (data zvernennia 14.01.2021 r.). [in Ukrainian].
2. Pro zatverdzhennia Derzhavnogo standartu pochatkovoi osvity [On the approval of the State Standard of Primary Education]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.01.2018 r. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (data zvernennia 31.08.2021). [in Ukrainian].
3. Standart fakhovoi peredvishchoi osvity Ukrainy: osvitno-profesiinyi stupin – fakhovyi molodshyi bakalavr, haluz znan 01Osvita/Pedahohika, spetsialnist 012 Doshkilna osvita [Standard of professional pre-higher education of Ukraine: educational and professional degree – professional junior bachelor, field of knowledge 01Education/Pedagogy, specialty 012 Preschool education.]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishchoi-osviti-zi-specialnosti-012-doshkilna-osvita-osvitno-profesijnogo-stupenya-fahovij-molodshij-bakalavr>. (data zvernennia: 20.05.2022 r.) [in Ukrainian].
4. Kolesnychenko H. H., Teteriuk S. H., Kovalenko O. Yu., Kovalenko-Marchenkova Ye. V. Dydaktychne obgruntuvannia pobudovy navchalnykh system v osviti studentiv. [Didactic rationale for building educational systems in student education] *Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity. Seriia: Pedahohika i psykhohiia*. 2013. Vyp. 41. Ch. 3. S. 549–553. [in Ukrainian].
5. Telychko T. V. Formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnikh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity na zasadakh mizhdystyplinarnoho pidkhdodu [Formation of professional competence of future educators of preschool education institutions on the basis of an interdisciplinary approach]: dys. na zdobuttia naukovooho stupenia doktora filosofii za spetsialnistiu 015 – profesiina osvita (za spetsializatsiiamy). Mukachivskiy derzhavnyi universytet, Mukachevo, 2021. 294 s. [in Ukrainian].
6. Filimonova T. V. Etapy pidhotovky maibutnoho vykhovatelja do patriotychnoho vykhovannia ditei starshoho doshkilnoho viku. [Stages of preparation of a future teacher for patriotic upbringing of older preschool children] *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriia 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*. 2018. Vyp. 61. S. 306–310. [in Ukrainian].
7. Leiko S. V. Poniattia «kompetentsiia» ta «kompetentnist»: teoretychnyi analiz. [Concepts of "competence" and "competence": theoretical analysis]. *Pedahohichni protses: teoriia i praktyka*. 2013. Vyp. 4. S. 128–135. [in Ukrainian].
8. Slovnyk-dovidnyk z profesiinoi pedahohiky [Dictionary-handbook on professional pedagogy]. za red. A. V. Semenovoi. Odesa: Palmira, 2006. 221 s. [in Ukrainian].
9. Zharovtseva T. H. Teoretyko-metodychni zasady pidhotovky fakhivtsiv doshkilnoi osvity do roboty z neblahopoluchnymy simiamy [Theoretical and methodological principles of training preschool education specialists to work with dysfunctional families: monograph] : monohrafiia. Odesa : PNTs APN Ukrainy – SVD M. P. Cherkasov, 2006. 367 s. [in Ukrainian].
10. Naboka O. H., Demchenko M. O. Metodychna kompetentnist vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv: teoretychnyi aspekt. [Methodical competence of preschool teachers: theoretical aspect]. *Molodyi vchenyi*. 2017. № 10.1 (50.1). S. 46-48. [in Ukrainian].
11. Bieliienka H. V. Teoretyko-metodychni zasady formuvannia profesiinoi kompetentnosti vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv v umovakh stupenevoi pidhotovky [Theoretical and methodological principles of the formation of professional competence of teachers of preschool educational institutions in the conditions of graduate training]: dys. dokt. ped. nauk: 13.00.08. K., 2012. 493 s. [in Ukrainian].